

Is die man die eertijds ondermeester geweest was en nu nog in het huis annex de school woonde wellicht die verder onbekende Jan Scalcus? Aangesteld 'om de kinderen believen', d.i. in het belang van de kinderen, (maar zie mijn conjectuur) zat Carpentier, die een school zonder kinderen had aangetroffen, er in de kortste keren met ongeveer een veertigtal. Logisch, dat hij een ondermeester had moeten aanstellen (op eigen kosten ongetwijfeld!). Dat alles in een ruimte die absoluut onvoldoende moest heten. Bovendien werd het toch al laag gestelde schoolgeld door sommige ouders, arm als zij waren, maar gedeeltelijk of helemaal niet betaald. Het verzoek om het hele huis te mogen bewonen klinkt redelijk genoeg. Zo ook de vraag of men de toelage van *f* 100,-, die voor het eerste jaar, m.i. van 1 mei 1583 tot die datum in 1584 was toegestaan, ook voor het volgend jaar wil toezeggen. De vreugde om het succes: 40 kinderen 'zoo in de cost als van buyten' was bepaald niet onvermengd. Men denkt met compassie aan zijn vrouw.

Hoe op dit rekest beslist is? We weten: A 4550, datum onbekend, luidt kort en krachtig: 'Pieter Carpentier leert latyn op de lynwaetmerct int chorael-huys.' Heeft Pieter, heeft zijn vrouw het in de Papenschool moeten opgeven en heeft hij in het chorael-huys zijn eigen particuliere school op- en voortgezet?

Op het stadsarchief bevindt zich nog een document van geheel andere aard. Dit stuk uit de Weeskamer (54, stuk 61, d.d. 23.10.1584), door De Groote en Briels genoemd, meldt, dat Mayken Lems, Carpentiers vrouw, op 20 aug. 1584 is overleden. Het bezit wordt gesteld op 111 gulden 6½ stuiver. En: er zijn drie kinderen, Joanna, Enoch en Jacob. De heer De Groote deelde mij per brief van 8 okt. 1968 mee, dat hun daar vermelde leeftijd 6, 3 en 2 jaar was⁶).

Hiermee valt, meen ik, verder te komen! Als we mogen aannemen dat Joanna vroeg is gestorven, dan kunnen we concluderen dat de weduwnaar van 1584 en onze latere rector identiek zijn. Immers, in 1612 is notaris Symonsz bij rector Carpentier om diens testament te maken. Daaruit blijkt dat Carpentier vier zoons had: Aegidius en Maximiliaen uit zijn tweede huwelijk, met Josina vander Nieuwstadt, en twee 'voorkinderen', Enoch en Jacob genaamd. Hun geboorte mogen we dus stellen op 1580/81 en 1582. Joanna was dan van 1577/78. Indien Carpentier, toen hij in 1576/77 trouwde, 22 jaar oud was, zal hij rond 1555 zijn geboren.